

Uutta lisäarvoa maatiloille

6.11.2025

Maatalous elää voimakkaiden muutosten aikaa, ja toimintaympäristö muuttuu nopeammin kuin koskaan. Kustannusrakennusten muutos, hintojen nousu ja markkinoiden epävarmuus ajavat maatilayrittäjiä pohtimaan uusia tapoja turvata tilan kannattavuus ja jatkuvuus. Yrittäjiltä vaaditaan yhä syvempää perehtymistä sääntelyyn ja laadunhallintaan, joka vaikuttaa tuotteiden kauppaan pääsemiseen. Taloudellinen tilanne ja energiakriisi vaikuttavat suoraan maatilojen kannattavuuteen, jonka ratkaisemiseksi tarvitaan uusia ratkaisuja, osaamisen vahvistamista ja yrittäjien verkostoitumista.

Maatalouden tulevaisuus ei ole ainoastaan tuotannon tehostamisen varassa, vaan myös arvon lisäämisessä ja monipuolistamisessa. Uusien liiketoimintamahdollisuuksien löytämistä ja kehittämistä tukee Euroopan unionin osarahoittama ja Seinäjoen ammattikorkeakoulun toteuttama KYLIS – Kehityksellä ja yhteistyöllä lisäarvoa maatalouteen -koulutushanke, joka tarjoaa käytännön tukea ja koulutusta maatilojen lisäarvotoimintaan. Hankkeen tavoitteena on auttaa yrittäjiä tunnistamaan potentiaalisia kasvun alueita ja kehittämään osaamista, joka vastaa muuttuvan toimintaympäristön vaatimuksiin.

Tukea ja osaamista elintarvikejalostukseen

Hankkeessa toteutettavassa koulutuksessa tavoitteena on vahvistaa maatalousyrittäjien valmiuksia monipuolistaa toimintaansa ja ottaa käyttöön uusia tulonlähteitä elintarvikejalostuksen avulla. Jalostuksen avulla tilat voivat nostaa omien raaka-aineidensa arvoa, parantaa kannattavuutta ja vastata kuluttajien kasvavaan kiinnostukseen paikallisesti tuotettuja elintarvikkeita kohtaan. Esimerkiksi viljan jauhaminen jauhoiksi, marjojen jalostaminen hilloiksi tai mehuiksi sekä erilaisten elintarviketuotteiden kehittäminen voivat avata uusia markkinoita ja lisätä tilan kilpailukykyä.

Elintarvikejalostuksen käynnistäminen maatilalla edellyttää huolellista suunnittelua ja useiden osa-alueiden

hallintaa. Yrittäjän on hallittava muun muassa elintarviketurvallisuus, tuotekehitys, prosessointi, markkinointi sekä yrityksen talous. Hankkeessa toteutettava koulutuspolku tukee yrittäjiä näiden kokonaisuuksien hallinnassa. Koulutuksen osallistujilta vaaditaan kuitenkin sitoutumista ja valmiutta jatkuvaan oppimiseen ja kehittämiseen, sillä jalostustoiminta tuo mukanaan uusia vastuita ja mahdollisuuksia.

Koulutuksen sisältö ja hyödyt

Koulutuksen kautta yrittäjät saavat käytännönläheistä koulutusta ja neuvontaa muun muassa elintarvikelainsäädännöstä, tuoteturvallisuudesta, tuotekehityksestä, markkinoinnista ja talouden hallinnasta. Koulutuksissa painotetaan myös kestävän kehityksen ja vastuullisuuden näkökulmia. Tavoitteena on rakentaa liiketoimintamalleja, jotka tukevat ympäristön ja talouden kestävyyttä pitkälläkin aikavälillä. Tämä on erityisen tärkeää tilanteessa, jossa kuluttajat arvostavat yhä enemmän läpinäkyvyyttä, vastuullisuutta ja paikallisuutta.

Läpileikkaavana teemana toimii yrittäjien ja asiantuntijoiden verkostoituminen. Verkostot tarjoavat mahdollisuuksia yhteiskehittämiseen, tuotekehitykseen ja kokemusten jakamiseen. Yhteistyö voi synnyttää uusia innovaatioita ja vahvistaa alueellista kilpailukykyä. Kun yrittäjät yhdistävät osaamisensa ja resurssinsa, syntyy synergiaetuja, jotka hyödyttävät kaikkia osapuolia.

Katse tulevaisuuteen

KYLIS-hanke antaa konkreettisia työkaluja maatilayrittäjille, jotka haluavat löytää uusia tapoja lisätä tilansa kannattavuutta ja varautua tulevaisuuden muutoksiin. Jalostustoiminnan ja yhteistyön kehittäminen voi olla ratkaiseva askel kohti vahvempaa, kestävämpää ja monipuolisempaa maaseutuyrittäjyyttä Etelä-Pohjanmaalla. Kun tilat uskaltavat tarttua uusiin mahdollisuuksiin ja kehittää osaamistaan, ne voivat rakentaa liiketoimintaa ja vastata kuluttajien tarpeisiin.

KYLIS – Kehityksellä ja yhteistyöllä lisäarvoa maatalouteen -hanke on Euroopan unionin osarahoittama. Hanke on saanut EU:n maaseuturahoitusta Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselta.

Lue lisää hankkeesta: KYLIS – Kehityksellä ja yhteistyöllä lisäarvoa maatalouteen**Jasmine Erkkilä**
Projektipäällikkö
SEAMK

Kirjoittaja työskentelee projektipäällikkönä Seinäjoen ammattikorkeakoulussa Kestävät ruokaratkaisut -tiimissä KYLIS – Kehityksellä ja yhteistyöllä lisäarvoa maatalouteen -hankkeessa, joka on Euroopan unionin osarahoittama. Hanke saanut EU:n maaseuturahoitusta Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselta.